

این مقاله نگاهی اجمالی دارد به

- ✓ مفهوم حادثه
- ✓ تأثیر بکارگیری تکنیک های پیشگیرانه در کاهش حوادث
- ✓ اهمیت باورهای مدیریت

حادثه چیست ؟

حادثه را می توان يك اتفاق یا رویداد برنامه ریزی نشده تعریف کرد . حادثه چیزی غیر منتظره و پیش بینی نشده است . در صورتیکه بخواهیم این موضوع را بیشتر باز کنیم باید بگوییم ، حادثه نتیجه يك رویداد ناخواسته است . حوادث به خودی خود اتفاق نمی افتد بلکه عواملی سبب ایجاد آنها می شوند . اعمال نایمن و شرایط نایمن سبب وقوع پیوستن حوادث می شود که نتیجه آن می تواند اختلال در روند کاری ، خسارت به اموال یا آسیب دیدن افراد باشد .

وقوع هر حادثه دارای يك یا چند دلیل مشخص است. کارفرما ، مسئول برقراری ایمنی در محیط کار می باشد و باید اقداماتی را در جهت جلوگیری از وقوع یا تکرار مجدد حوادث انجام دهد .

گروهی از افراد دارای باورهای اشتباه درمورد حادثه هستند. این افراد معتقدند حادثه ، واقعه ای است که خودبخود به وقوع می پیوندد و حتی برای آن درجه ای از شانس را نیز در نظر می گیرند و اعتقاد دارند که در آن کسی مقصر نیست و مسئولیتی ندارد . در ذهن بعضی افراد حادثه همیشه با خسارت و آسیب است در حالیکه در بسیاری از مواقع حوادث منجر به خسارت و آسیب نمی شوند . این رویدادها اغلب **شبه حادثه** نامیده می شوند .

شناسایی دلیل ، مکان و چگونگی وقوع حوادث ، اولین اقدام برای پی بردن به دلیل حوادث و انجام اقدامات پیشگیرانه می باشد در صورتیکه با شناسایی دلایل و شرایط وقوع حادثه ، بطور موثرتری می توان از بروز سایر حوادث مشابه پیشگیری کرد .

چرا از حوادث پیشگیری کنیم؟

فرد مصدوم نه تنها ممکن است از درد ، معلولیت و از کارافتادگی و زیان مالی رنج ببرد ، بلکه گاهی اوقات حوادث منجر به مرگ می شوند. ممکن است اثرات يك مصدومیت همیشه موقتی و زودگذر نباشد ، بلکه می تواند موجب آسیب طولانی مدت در زندگی شخصی یا فعالیتهای اجتماعی افراد شود و نیز فشار قابل توجهی بر خانواده فرد مصدوم وارد کند .

کارکنان باید نسبت به روشهای پیشگیری از حوادث آگاهی داشته باشند ، زیرا هزینه های مستقیم و غیر مستقیمی که حوادث در بردارند ، می توانند موقعیت کارخانه را در عرصه رقابت به خطر اندازند . برای مثال زیانهای مالی بدلیل افزایش هزینه بیمه ، کاهش تولید یا اختلال در روند تولید ، آسیب به تجهیزات کارخانه ، هدر رفتن زمان در طول بررسی حادثه ، آموزش کارکنان جایگزین ، امکان جریمه و به خطر انداختن شهرت کارخانه مواردی هستند که باید به آنها توجه نمود .

درحالیکه ما می توانیم خود را در مقابل بعضی از هزینه های مربوط به صدمات و خسارات و بیماریها بیمه کنیم ، هزینه های مخفی نیز وجود دارند که باعث افزایش هزینه های بیمه می شوند .

با توجه به روند افزایش رقابت در بازارهای تجاری بسیاری از شرکت ها اسناد مربوط به ایمنی را به عنوان بخشی از تجزیه و تحلیل های فرایندی یا پیش کیفیتی ارائه می نمایند . مضافاً در صورتیکه شرکتی مورد انتخاب واقع شود ، ارزیابی عملکرد ایمنی و بهداشتی آن شرکت از اجزای اصلی قرارداد خواهد بود .

باورهای مدیریت

- برخی اعتقادات در موفقیت فرایند پیشگیری از حادثه مؤثرند . برطبق انتشارات ایمنی و بهداشت انگلستان (مدیریت ایمنی و بهداشت موفق) این باورها شامل موارد زیر است :
- ❖ کارکنان مهمترین سرمایه های ما هستند .
 - ❖ بیشتر حوادث و رویدادها به دلیل بی دقتی کارگران نیستند ، بلکه بعثت نقص در کنترل (در سازمان یا در آن شغل خاص) که مدیریت مسئول آن است می باشد .
 - ❖ حفاظت از منابع مالی و انسانی مهمترین وسیله کاهش هزینه هاست .
 - ❖ ایمنی و بهداشت از مسئولیت های مدیریت است که اهمیت آن به اندازه تولید و کیفیت است .
 - ❖ کنترل ایمنی و بهداشت از تلاش و همکاری در تمام سطوح سازمان بدست می آید . مدیریت ایمنی و بهداشت مؤثر *يك حس مشترك* نیست ، بلکه برپایه *يك فهم مشترك* از خطرات و چگونگی کنترل آنهاست که آن نتیجه يك مدیریت خوب می باشد .
 - ❖ قابلیت مدیریت ایمنی و بهداشت بخش ضروری از مدیریت حرفه ای است .
 - ❖ تمامی حوادث ، بیماریها و رویدادها قابل پیشگیری هستند .
 - ❖ ایمنی و بهداشت و کیفیت دو روی يك سکه هستند.

مسعود نوائیان

کارشناس بهداشت حرفه ای